

Kohtuasi C-176/20**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

7. aprill 2020

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Curtea de Apel Alba Iulia (Alba Iulia apellatsioonikohus, Rumeenia)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

11. veebruar 2020

Apellant:

SC Avio Lucos SRL

Vastustajad:

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean Dolj

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Aparat Central

Vaidluse taust

Apellatsioonkaebus Tribunalul Dolj (Dolj esimese astme kohus, Rumeenia) otsuse peale, millega jäeti rahuldamata apellandi kaebus, millega ta palus tühistada vastustaja Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – Centrul Județean Dolj (põllumajandusmaksete ja -toetuste ameti Dolj keskus) otsuse, millega jäeti rahuldamata apellandi ühtse pindalatoetuse taotlus 2015. aastaks, ja kohustada seda vastustajat tegema otsust, millega see taotlus heaks kiidetakse

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

ELTL artikli 267 alusel palutakse tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkte a ja c ning artikli 9 lõiget 1 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artiklit 60

Eelotsuse küsimused

1. Kas 17. detsembri 2013. aasta määrusega (EL) nr 1307, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009, on vastuolus riigisisese õigusnormid, milles on sätestatud, et minimaalne tegevus põllumajandusmaal, mis on looduslikult karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras, seisneb põllumajanduses kasutatavate loomade karjatamises?

2. Kas juhul, kui esimeses küsimuses kirjeldatud riigisisese õigusnormid ei ole eespool viidatud [Euroopa Liidu] õigusnormidega vastuolus, võib vastavalt 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1307 artikli 4 lõike 1 punkte a ja c ning artikli 9 lõiget 1 tõlgendada nii, et „aktiivseks põllumajandustootjaks“ võib pidada juriidilist isikut, kes on sõlminud kontsessioonilepingu niisugusel asjaoludel nagu põhikohtuasjas ning kellel on loomad füüsiliste isikutega sõlmitud kasutusse andmise lepingute alusel, millega kasutusse andjad usaldavad kasutusse võtjatele tasuta loomad, kelle omanikud nad on, karjatamiseks kasutusse võtjate käsutusse antud karjamaadel ja kokkulepitud ajavahemikeks?

3. Kas 17. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1306 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008, artiklit 60 tuleb tõlgendada nii, et kunstlike tingimuste all mõeldakse ka põhikohtuasjas käsitlevate kontsessioonilepingu ja teatavate kasutusse andmise lepingute juhtumit?

Viidatud liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008; selle artikkel 60

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009; selle artikli 4 lõike 1 punktid a ja c ja lõike 2 punkt b ning artikkel 9

Viidatud riigisisese õigusnormid

Valitsuse 18. märtsi 2015. aasta erakorraline määrus nr 3, millega kiidetakse heaks põllumajanduses ajavahemikul 2015–2020 kohaldatavad toetuskavad ning millega

muudetakse seaduse nr 36/1991 põllumajandusäriühingute ja põllumajanduses kasutatavate muus vormis ühingute kohta artiklit 2 (Ordonanța de urgență a Guvernului [OUG] nr. 3 din 18 martie 2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură)

Selle artikli 2 lõike 1 punktis f on „põllumajandustootja“ määratletud kui *„füüsiline või juriidiline isik või füüsiliste või juriidiliste isikute ühing – olenemata selle õiguslikust vormist –, kelle põllumajanduslik majapidamine asub Rumeenia territooriumil ja kes tegeleb põllumajandusliku tegevusega“*, samas kui lõike 2 punktis d on „põllumajanduslik tegevus“ määratletud kui *„minimaalne tegevus põllumajandusmaal, mida hoitakse alaliselt karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras karjatamisega, mis tagab minimaalse koormatuse 0,3 loomaihikut hektari kohta loomadega, keda põllumajandustootja kasutab, või iga-aastase niitmiseiga püsikarjamaadel vastavalt karjamaade sektoris kehtivatele erinormidele“*.

Vastavalt selle artikli 7 lõikele 1 saavad toetusi füüsilisest ja/või juriidilisest isikust aktiivsed põllumajandustootjad, kes tegelevad põllumajandusliku tegevusega põllumajandusmaa kasutajate ja/või loomade õiguspäraste omanikena vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

Selle artikli 8 lõikes 1 on nähtud ette, et otsetoetuste saamiseks peavad põllumajandustootjad muu hulgas kasutama põllumajandusmaad pindalaga vähemalt 1 hektar, põllumajandusliku maatüki pindala peab olema vähemalt 0,3 hektarit ning kasvuhoonete, päikesekasvuhoonete, viinamarjaistanduste, puuviljaaedade, humalaistanduste, puukoolide ja viljapõõsaste korral peab põllumajandusliku maatüki pindala olema vähemalt 0,1 hektarit ning/või neil peab olema olenevalt juhtumist minimaalne arv loomi (punkt c) ja nad peavad esitama ühtse pindalatoetuse taotluse või selles tehtavate muudatuste esitamise hetkel vajalikud dokumendid, mis tõendavad põllumajandusmaa kasutamist, sh maatükid, mis hõlmavad ökoloogilise tähtsusega alasid, samuti loomade kasutamist (punkt n).

Põllumajanduse ja maaelu arengu ministri 6. aprilli 2015. aasta dekreet nr 619, millega kiidetakse heaks abikõlblikkuse kriteeriumid ning valitsuse erakorralise määruse nr 3/2015 (edaspidi „OUG nr 3/2015“) artikli 1 lõigetes 2 ja 3 ette nähtud toetusstavade konkreetsed tingimused ja rakendamise kord ning 2014.–2020. aasta riiklikus maaelu arengukavas ette nähtud põllumajandusmaa suhtes kohaldatavate maaelu arengu hüvitismeetmete rakendamise konkreetsed tingimused (Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 619 din 6 aprilie 2015 pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, [a] condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la articolul 1 alineatele (2) și (3) din [OUG nr. 3/2015], precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020)

Selle artikli 2 punktis m on „loomade valdaja“ määratletud kui isik, kelle valduses on loomad kestvalt, sest ta on loomade ja/või põllumajandusliku majapidamise omanik, või kelle valduses on loomad ajutiselt, sest ta on isik, kelle hoolde need on usaldatud kogu aastaks, mida taotlus hõlmab, kusjuures loomad on tema valduses lepingu alusel, mis on sõlmitud kehtivates õigusnormides sätestatud tingimustel.

Selle artikli 7 lõike 3 punktis b on nähtud ette, et füüsilisest või juriidilisest isikust eraõiguslikud püsikarjamaade kasutajad, kes tegelevad aktiivsete põllumajandustootjatena vähemalt minimaalse põllumajandusliku tegevusega püsikarjamaadel, mis on nende käsutuses kehtivate õigusnormide kohaselt, esitavad APIA-le ühtse pindalatoetuse esitamise hetkel artikli 5 lõikes 1 ning lõike 2 punktis a, punkti b alapunktis i ja punktides c ja d nimetatud dokumendid ning asjakohasel juhul ära kirja selle loomakasvatuse tegevõtte identifitseerimisdokumendist, kus loomad on registreeritud, või volitatud loomaarsti tõendi, millest ilmneb riiklikku põllumajanduslike majapidamiste registrisse (Registrul Național al Exploatațiilor) kandmise number, mis kehtib ühtse pindalatoetuse esitamise hetkel, juhul kui püsikarjamaa omaniku valduses on loomad, millega ta tagab minimaalse koormatuse 0,3 loomaühikut hektari kohta.

Valitsuse 23. aprilli 2013. aasta erakorraline määrus nr 34, mis käsitleb püsikarjamaade korraldust, haldamist ja kasutamist ning millega muudetakse ja täiendatakse seadust nr 18/1991 maaomandi kohta (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34 din 23 aprilie 2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991)

Selle õigusakti artikli 2 punktis c on „loomaühik“ määratletud „standardmõõtühik, mis on kindlaks määratud, arvestades iga loomaliigi toiduvajadust, mis tagab erinevate loomakategooriate taastootmise“.

Kohtuasja asjaolude ja menetluse lühikokkuvõte

- 1 Apellant SC Avio Lucos SRL on Rumeenia juriidiline isik, kelle asukoht on Dolji maakonnas (Rumeenia) ja kelle tegevusala kujutab endast „taimekasvatuse abitegevust“.
- 2 Apellant taotles toetuse taotlusega, mis registreeriti APIA Dolj keskuses 1. juulil 2015, OUG nr 3/2015 alusel toetust ühtse pindalatoetuse kava raames karjamaale pindalaga 170,36 hektarit (individuaalselt kasutatavad kommuuni püsirohumaad).
- 3 Taotlusele on lisatud:
  - kontsessioonileping nr 472/28.01.2013, mille on sõlminud Consiliul Local al Comunei Podari (Podari kommuuni nõukogu) ja Avio Lucos SRL ning mille ese oli kontsessiooni andmine Dolji maakonnas Podari kommuunis asuva

eraõiguslikule isikule kuuluvale maatükile, mille pindala oli 341,70 hektarit, – leping, mida hiljem muudeti nii, et pindala oli 170,36 hektarit karjamaad;

– tõend, mille oli välja andnud Podari kommuun ja mis tõendab, et apellant on kantud põllumajandusregistrisse kasutatava põllumajandusliku maaga, mille pindala on 170,36 hektarit;

– apellandi ja erinevate loomaomanike vahel sõlmitud kasutusse andmise lepingud;

– tõend, mille oli välja andnud loomakliinik ja millest ilmneb apellandi põllumajandusliku majapidamise kood;

– liikumiste vorm, mille oli välja andnud ANSVSA (Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, riiklik loomatervise ja toiduohutuse amet), ja selle lisa, mis sisaldavad põllumajandusliku majapidamise identifitseerimisandmeid ja äriühingu valduses olevate loomade arvu (viis looma);

– tõend, mille oli välja andnud loomakliinik ja millest ilmneb, et selles nimetatud füüsilised isikud on apellandiga lepinguliselt seotud ja kantud riiklikku andmebaasi loomade koguarvuga 85.

- 4 Äriühing märkis ühtse pindalatoetuse taotluses, et taotleb toetust põllumajandusmaale pindalaga 170,36 hektarit ning et tal on 24 üle kahe aasta vanust veist, üks alla kuue kuu vanune veis, 60 kitse ja 20 üle kuue kuu vanust hobust – loomad, kes aitavad kaasa apellandi põllumajanduslikule tegevusele.
- 5 Apellandi taotlus jäeti APIA Dolj keskuse 20. oktoobri 2017. aasta otsusega rahuldamata, sest ta ei olnud väidetavalt taganud minimaalset koormatust 0,3 loomaühikut hektari kohta kogu 170,36 hektari suuruse karjamaa ulatuses. Hageja eelneva vaide selle otsuse peale jättis APIA Dolj keskus rahuldamata 4. jaanuaril 2018. Kaebusega esimese astme kohtule, mis kanti Tribunalul Dolj (Dolj esimese astme kohus) kohtuasjade nimekirja, palus apellant menetluses, milles vastustajad olid APIA Dolj keskus ja APIA – Aparat central (APIA keskasutus), APIA Dolj keskuse need kaks otsust tühistada ning kohustada viimast tegema otsust, millega ühtse pindalatoetuse taotlus heaks kiidetakse.
- 6 Kaebus jäeti Tribunalul Dolj (Dolj esimese astme kohus) 28. jaanuari 2018. aasta otsusega põhjendamatus tõttu rahuldamata, leides, et esitatud kontsessioonileping on sõlmitud mõningaid õigusnorme rikkudes ning et apellant on loonud tingimused rahalise toetuse saamiseks kunstlikult.
- 7 Apellant esitas selle kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse Curtea de Apel Alba Iuliale (Alba Iulia apellatsioonikohus, Rumeenia), kes on eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Poolte peamised argumendid

- 8 Apellatsioonkaebuses kinnitas apellant, et määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punktis a on põllumajandustootja määratletud kui füüsiline või juriidiline isik või selliste isikute rühm, olenemata sellest, milline on selle rühma ja rühma liikmete õiguslik seisund siseriikliku õiguse järgi, kelle põllumajanduslik majapidamine asub aluslepingute territoriaalses kohaldamisalas ning kes tegeleb põllumajandusliku tegevusega. Ta leiab, et ta võib saada toetusi, kui tõendab, et on aktiivne põllumajandustootja, ning et teda ei või tunnistada abikõlbmatuks sel põhjusel, et ta on äriühinguna korraldatud nii, et on sõlminud kasutusse andmise lepingud füüsiliste isikutega.
- 9 Apellant kinnitab ka, et määruse (EL) nr 1307/2013 artiklist 4 ilmneb, et „põllumajandusliku majapidamise“ all mõeldakse käsitletaval juhul põllumajandusmaad, mida põllumajandustootja haldab, ning sellel, kas viimasel on nimetatud maal karjatatavate loomade omandiõigus või mitte või maa omandiõigus, ei ole mingit tähtsust.

Eelotsusetaotluse põhjenduse lühikokkuvõte

- 10 Riigisiseste õigusaktide asjakohastes sätetes on ette nähtud, et ühtse pindalatoetuse kavade raames makstakse toetust füüsilisest ja/või juriidilisest isikust aktiivsetele põllumajandustootjatele, kes tegelevad põllumajandusliku tegevusega põllumajandusmaa kasutajate ja/või loomade õiguspäraste valdajatena kehtivate õigusnormide tähenduses.
- 11 Eelotsusetaotluse esitanud kohus arwab ka, et määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõikega 2 on liikmesriikidele jäetud võimalus määrata kindlaks minimaalne tegevus, millega tuleb tegelda põllumajandusmaal, mis hoitakse looduslikult karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras, ning et riigisisestes õigusnormides on sätestatud, et põllumajanduslik tegevus võib tähistada ka minimaalset tegevust põllumajandusmaal, mida hoitakse alaliselt karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras karjatamisega, millega tagatakse minimaalne koormatus 0,3 loomaühikut hektari kohta loomadega, keda põllumajandustootja kasutab.
- 12 Apellatsioonikohus palub teha kindlaks, kas määrusega (EL) nr 1307/2013 on vastuolus riigisisese õigusnormid, millega on sätestatud, et minimaalne tegevus põllumajandusmaal, mida hoitakse alaliselt karjatamiseks sobilikus seisukorras, seisneb põllumajandustootja poolt kasutatud loomade karjatamises, ning kas eitava vastuse korral võib määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkte a ja c ning artikli 9 lõiget 1 tõlgendada nii, et „aktiivseks põllumajandustootjaks“ võib pidada juriidilist isikut, kes on sõlminud kontsessioonilepingu niisugustel asjaoludel nagu põhikohtuasjas ning kelle valduses on loomad füüsiliste isikutega sõlmitud teatavate kasutusse andmise lepingute alusel, millega kasutusse andjad usaldavad kasutusse võtjatele tasuta loomad, kelle omanikud nad on,

karjatamiseks karjamaadel, mis on antud kasutusse võtjate käsutusse, ja kokkulepitud ajavahemikeks.

- 13 Apellatsioonikohus peab vajalikuks selgitada samuti välja, kas määruse (EL) nr 1306/2013 artiklit 60 võib tõlgendada nii, et kunstlike tingimuste all mõeldakse ka põhikohtuasjas käsitlevate kontsessioonilepingu ja teatavate kasutusse andmise lepingute juhtumit.
- 14 Eelotsusetaotluse esitanud kohus – kes peab vaidluse lahendama viimase kohtuastmena – leiab, et vastust esitatud eelotsuse küsimustele ei saa tuletada selgelt Euroopa Kohtu praktikast ning et nende osas on mõistlikke kahtlusi.

TÖÖDOKUMEN